

A wide-angle photograph of a natural landscape. The foreground and middle ground are dominated by a vast field of purple heather in bloom. Several dark green, conical evergreen trees are scattered throughout the field. In the background, a dense line of green deciduous trees forms a forest. The sky is bright blue with scattered white clouds. The overall scene is a typical Dutch heath landscape.

De ins en outs van de Nederlandse PAS

Natuurbeschermingsrecht voor gevorderden?

PAS Symposium NecoV 26 april 2016

Korte historiek

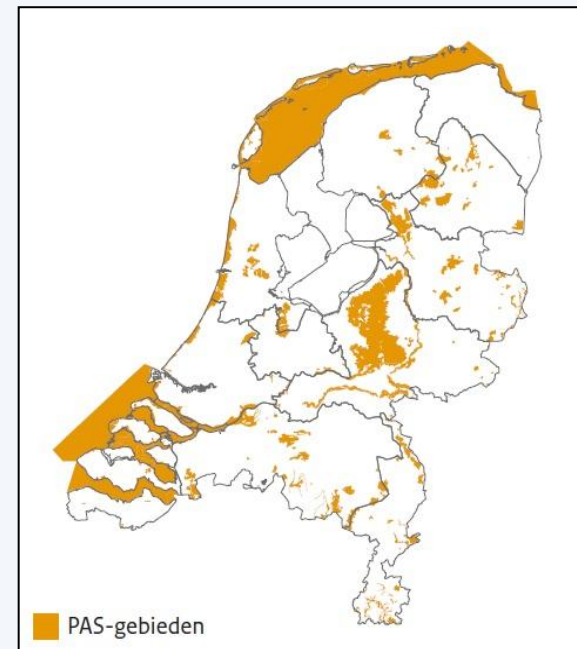
- 2008: problemen m.b.t. stikstofdepositie i.h.k.v. vergunningverlening staken de kop op
- Taskforce Trojan en Adviesgroep Huys: integrale, gebiedsgerichte aanpak
- 2010: Crisis- en herstelwet: wettelijke grondslag voor PAS in Nbw 1998
- 2015: inwerkingtreding Wet PAS (wijziging Nbw 1998) en PAS

Doelstelling PAS

- “Het verbinden van economische ontwikkeling met het op termijn realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van de voor stikstof gevoelige habitattypen en (leefgebieden van) soorten voor de Natura 2000-gebieden die zijn opgenomen in dit programma”
- Oftewel: 1) het voorkomen van achteruitgang (behoud) en het op termijn bereiken van herstel nodig voor een gunstige staat van instandhouding, 2) ruimte voor economische ontwikkeling

PAS-gebieden

- In Nederland zijn er 160 Natura 2000-gebieden
- 118 zijn er opgenomen in het PAS
- In de overige 42 is er geen 'stikstofprobleem'

Waaruit bestaat het PAS

- Programma
- 118 gebiedsanalyses
- Passende beoordeling
- Plan-MER
- Zie: <http://pas.natura2000.nl>

Bronmaatregelen

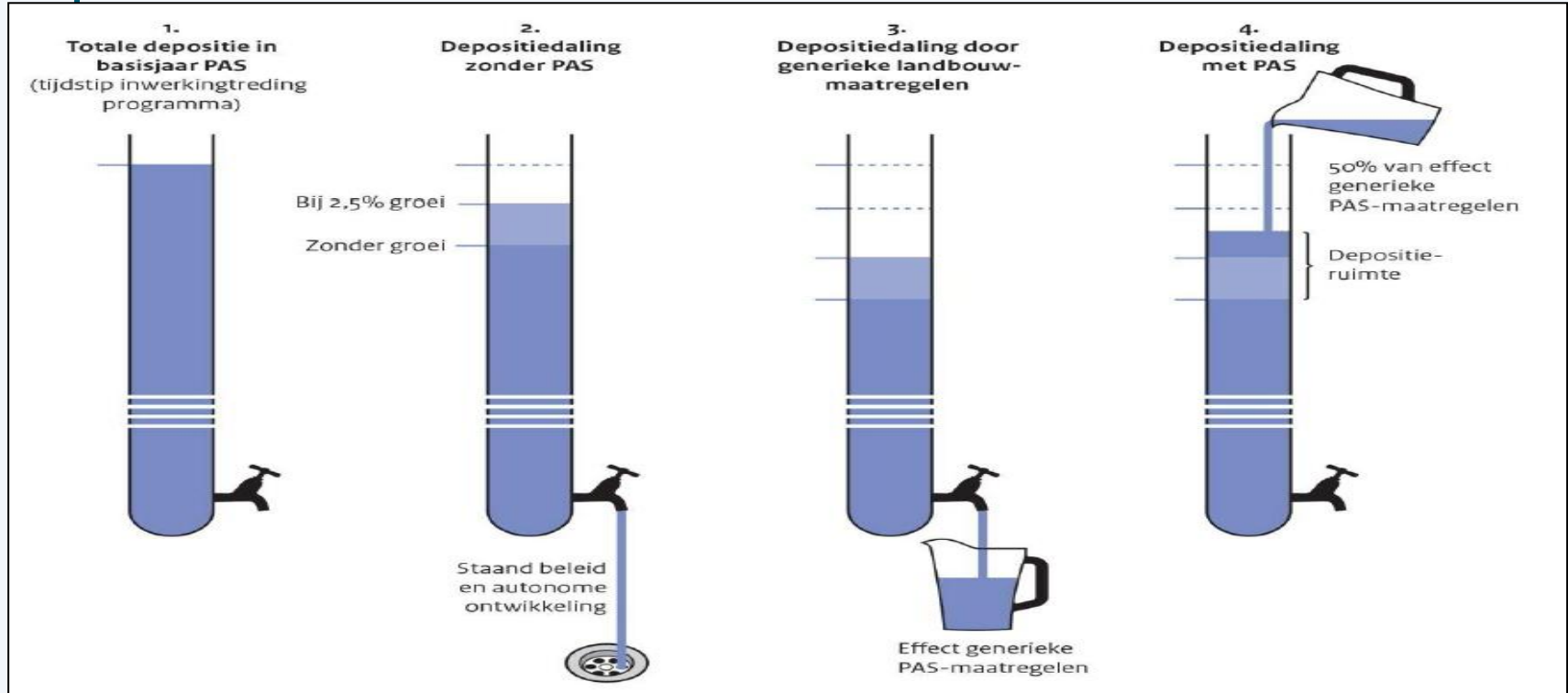
- Doel: afname stikstofemissie en –depositie
- Toepassen schonere staltechnieken
(Besluit emissiearme huisvesting)
- Andere wijze van aanwenden mest op land
(Besluit gebruik meststoffen)
- Vrijwillige voer- en managementmaatregelen

Herstelmaatregelen

- Doel: bestendiger maken van de natuur tegen overbelasting door stikstof
- Bijvoorbeeld: herstel waterhuishouding, afvoer van stikstof door plaggen, maaien etc.
- Per gebied verschillend
- Effectiviteit maatregelen beschreven en beoordeeld in gebiedsanalyses

Depositieruimte I

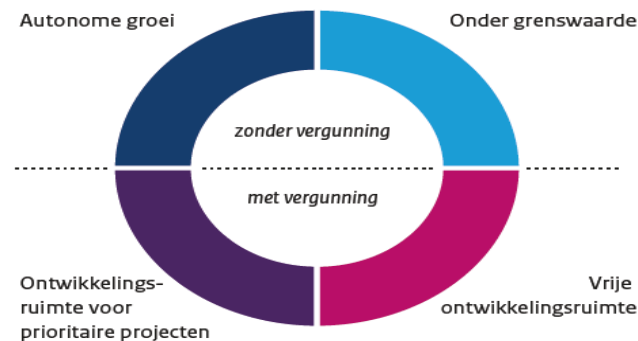

Depositieruimte II

- Bestaat uit 4 delen:
 - 1) autonome groei: niet meldings-/vergunningplichtig
 - 2) onder grenswaarde: meldingsplichtig
 - 3) segment 1: gereserveerd voor prioritaire projecten
 - 4) segment 2: vrij beschikbaar (60/40 en zolang de voorraad strekt)

- Grenswaarde = 1/0,05 mol resp. 3/5 km (Besluit grenswaarden PAS)

De PAS verdeelt de depositieruimte over vier delen.

- Reservering voor autonome groei, zoals toename van bevolking of wegverkeer
- Reservering voor initiatieven die wel stikstof uitstoten, maar onder een bepaalde grenswaarde blijven
- Ontwikkelingsruimte voor bijvoorbeeld projecten van het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT) of belangrijke provinciale projecten
- Vrije ontwikkelingsruimte waarmee het bevoegd gezag vergunning kan verlenen aan initiatiefnemers voor projecten die stikstof uitstoten

Toedeling ontwikkelingsruimte

- Toedeling ontwikkelingsruimte bij toestemmingsbesluit genoemd in art. 19km Nbw 1998
- Onder andere Nbw-vergunning, omgevingsvergunning, tracébesluit
- Géén bestemmingsplan ex art. 3.1 Wro
- Voor de praktijk lastig, want voorafgaand aan project is veelal een bestemmingsplan nodig

Bepalen benodigde ontwikkelingsruimte

- Beoordeling toename stikstofdepositie in gewenste situatie t.o.v.:
 - * vergunde situatie vóór project, indien initiatiefnemer beschikt over een Nbw-vergunning
 - * feitelijke situatie tussen 2012-2015 bij ontbreken Nbw-vergunning
- Tijdelijke situatie (max. 5 jaar): totale depositie gedeeld door 6
- Zie: Regeling PAS

Eerste praktijkervaringen

- Direct vanaf het begin zijn heel veel meldingen ingediend
- Al na 2 dagen werd in het eerste gebied (Alde Faenen) de grenswaarde verlaagd
- Na eerste herziening (dec. 15) was er weer wat ruimte, maar inmiddels weer 9 gebieden verlaagd
- Voor het zuid-westelijk deel van de Veluwe is ook de ontwikkelingsruimte al op

Is het PAS in lijn met artikel 6 Habitatrictlijn?

- Wordt een aantasting van de Natura 2000-gebieden daadwerkelijk voorkomen?
- Onzekere factoren:
 - * Toedeling ruimte vanaf dag 1, dus vooruitlopend op het ontstaan ervan
 - * Zijn de pos. effecten van de bronmaatregelen voldoende zeker?
 - * Zijn de pos. effecten van de herstelmaatregelen voldoende zeker?

Monitoring en evaluatie

- Jaarlijks een PAS-rapportage waarin de ontwikkeling van de stikstofgevoelige natuur, de uitvoering en effectiviteit van de maatregelen, alsmede de emissie- en depositiegegevens worden beschreven
- Daarnaast na 3 jaar en aan het einde van het eerste programma (6 jaar) evaluatie
- Bijsturing: maatregelen kunnen worden vervangen of toegevoegd (19ki Nbw 1998), daarnaast kan na 3 jaar ontwikkelingsruimte worden bijgesteld (19kha Nbw 1998)

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Contactgegevens:

E-mail: ralph.frins@witteveenbos.com

Tel: (0031)-(0)570 69 71 62

